

Granskning av bokslut och årsredovisning per 2020-12-31

Skinnskattebergs kommun

3 juni 2021

Sammanfattning

På uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Skinnskattebergs kommun har KPMG granskat kommunens årsredovisning för räkenskapsåret 2020. Vårt uppdrag är att granska årsredovisningen i syfte att ge revisorerna ett tillräckligt underlag för revisionsberättelsen.

Kommunens revisorer ska enligt kommunallagen 12 kap bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat. Revisorerna ska pröva om räkenskaperna är rättvisande. Revisorernas uttalande avges i revisionsberättelsen.

Årsredovisningen

Årsredovisningen har i allt väsentligt upprättats i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och god redovisningssed bortsett från nedan beskrivet.

- Vår bedömning är att kommunens förvaltningsberättelsen inte uppfyller kraven som preciseras i RKR R15 fullt ut.
- Vår bedömning är att kommunen behöver se över sina redovisningsprinciper och säkerställa att de efterföljs samt att alla tillämpliga principer finns med.
- Hänvisar till avsnitten balans- och resultaträkning (2.5-2.6) för noteringar om avvikelser / felaktigheter.

Resultat och prognos

Kommunens resultat för året uppgår till -1 567 tkr, vilket är 7 025 tkr lägre än samma period förra året samt 4 423 tkr lägre än budget.

Det beror bland annat på ett periodiseringsfel från föregående år på ca 3 000 tkr.

Balanskravet bedöms inte uppfyllt (se vidare avsnitt 2.3).

Underlag för revisorernas bedömning utifrån fullmäktiges mål

Enligt bestämmelser i kommunallagen (KL) ska fullmäktige i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Revisorerna ska bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen för den ekonomiska förvaltningen.

Finansiella mål

Vår sammanfattande bedömning är att det är svår att förstå vilka finansiella mål och målvärde / indikatorer som är beslutade och gäller för kommunen samt att uppföljning av målen är otydlig i årsredovisningen. Vi kan dock konstatera, oavsett vilka mål vi tittar på, att resultatet enligt årsredovisningen inte är förenligt med de av fullmäktige fastställda finansiella målen.

Verksamhetsmål

Vår sammanfattande bedömning är att vi inte kan göra någon bedömning av måluppfyllelsen avseende verksamhetsmålen av den orsaken att kommunfullmäktige inte har beslutat om några verksamhetsmål som kan utläsas i budgeten. Det verkar dock finnas verksamhetsmål men det är oklart om fullmäktige har beslutat om dessa mål och för vilka år. I årsredovisningen saknas en sammanfattande bedömning och verksamhetsmålen är inte redovisade i årsredovisningen.

Skinnskatteberg 2021-06-03

Susann Eriksson

Auktoriserad revisor

Magnus Larsson

Certifierad kommunal revisor

Bakgrund

Vi har av Skinnskattebergs kommuns revisorer fått i uppdrag att granska bokslut och årsredovisning för räkenskapsåret 2020. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2020.

Kommunens revisorer ska enligt 12 kap Kommunallagen (KL) bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat. Revisorerna ska pröva om räkenskaperna är rättvisande. Revisorernas uttalande avges i revisionsberättelsen.

1.1 Syfte och revisionsfråga

Syftet med granskningen är att bedöma om kommunens årsredovisning har upprättats i enlighet med kommunallag, lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och god redovisningssed i kommuner och regioner. Resultatet av vår granskning utgör underlag för revisorernas utformning av revisionsberättelsen.

Vårt uppdrag är att granska årsredovisningen i syfte att ge revisorerna ett tillräckligt underlag för revisionsberättelsen.

Lagen om kommunal bokföring och redovisning (2018:597) (LKBR), började gälla från och med 1 januari 2019.

1.2 Revisionskriterier

Bedömningsgrund för vårt uttalande avseende huruvida årsredovisningen i allt väsentligt är upprättad i enlighet med gällande lagar och regler bygger på följande revisionskriterier:

- Kommunallag (KL) och kommunal bokförings- och redovisningslag (LKBR)
- God redovisningssed, definierad av Rådet för Kommunal Redovisning (RKR) och Sveriges Kommuner och Regioner (SKR)
- Interna regelverk och instruktioner
- Fullmäktigebeslut

Bakgrund fortsättning

1.3 Metod och avgränsningar

Vår granskning sker i den omfattning som följer av God revisionsred i kommunal verksamhet, främst såsom denna definieras av SKR och Skyrev. Detta innebär att granskningen inte uppfyller de krav som ställs på en auktoriserad revisor eller ett auktoriserat revisionsbolag enligt revisorslagen eller internationella standarder för revision (ISA). Det innebär att vi inte uttalar oss över årsredovisningen så som vi gjort om dessa krav varit uppfyllda.

Granskningen av årsredovisningen omfattar:

- Förvaltningsberättelse
- Resultaträkning
- Balansräkning
- Kassaflödesanalys
- Noter
- Drift- och investeringsredovisning
- Sammanställda räkenskaper

Granskningen har genomförts genom:

- Dokumentstudier av relevanta dokument inklusive årsredovisningen
- Intervjuer med berörda tjänstepersoner
- Analys av nyckeltal för verksamhet och ekonomi i den omfattning som krävs för att bedöma om resultatet är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen
- Avstämning av väsentliga poster i resultat- och balansräkning mot erforderliga underlag
- Översiktlig analys av övriga poster

2. Resultat av granskningen

2.1 Förvaltningsberättelse

Enligt 4 kap. 1 § LKBR ska en årsredovisning innehålla en förvaltningsberättelse, resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys, noter, driftredovisning, investeringsredovisning och sammanställda räkenskaper (om sådana upprättas enligt 12 kap 2 § LKBR).

RKR preciserar i RKR R15 vad förvaltningsberättelsen ska innehålla. Nämndernas förvaltningsberättelser regleras inte av LKBR, utan betraktas som underlag till kommunens förvaltningsberättelse. Vi har inte granskat nämndvis redovisning.

Enligt RKR R15 ska förvaltningsberättelsen innehålla huvudrubriker som är obligatoriska och måste finnas med. Andra rubriker är valfria och får läggas till. Enligt kommunens innehållsförteckningen i årsredovisningen finns inte alla obligatoriska huvudrubriker med. Vi rekommenderar att kommunen till delårsbokslutet ser över rubrikerna för att säkerställa att RKR R15 och LKBR följs.

I förvaltningsberättelsen saknas diverse information. Exempelvis hur pandemin har påverkat kommunen efter räkenskapsårets utgång och information om pensioner. Många delar i förvaltningsberättelsen är "tunna" och det finns stora utvecklingsmöjligheter till kommande räkenskapsår och delårsbokslut. Vi rekommenderar att kommunen tar ett omtag om förvaltningsberättelsen för att säkerställa att LKBR och RKR R15 följs.

Vi bedömer att det finns brister i förvaltningsberättelsen och att den behöver utvecklas tillkommande år. Vår bedömning är att kommunens förvaltningsberättelse inte uppfyller kraven som preciseras i RKR R15 fullt ut.

2.2 Redovisningsprinciper

I årsredovisningen anges under avsnittet "Not 1 Redovisningsprinciper" att årsredovisningen till stor del är upprättad i enlighet med LKBR samt rekommendationerna från RKR.

Vid vår granskning har vi stickprovvis granskat kommunens redovisningsprinciper. Genom intervjuer, översiktlig kontroll och mot RKR:s gällande rekommendationer.

Vår bedömning är att kommunen behöver se över sina redovisningsprinciper och säkerställa att de efterföljs samt att alla tillämpliga principer finns med. Till exempel saknas principer om komponentredovisning, avskrivningstider och leasing. Vår bedömning är exempelvis att kommunen inte följer RKR R5 Leasing. All leasing redovisas som operationell leasing medan utgångspunkten är finansiell leasing enligt RKR R5.

Vi rekommenderar kommunen att årligen dokumentera en egen genomgång mellan aktuella redovisningsprinciper och av kommunen tillämpade principer.

2. Resultat av granskningen fortsättning

2.3 Balanskrav

En kommun ska enligt KL göra en avstämning av balanskravet och redovisa denna i förvaltningsberättelsen. Eventuella negativa resultat som uppkommer ska enligt KL regleras inom tre år. Om det föreligger synnerliga skäl finns emellertid möjlighet att inte reglera ett negativt resultat enligt KL 11 kap 13 §. RKR har lämnat information om beräkning och redovisning av balanskravet utifrån tolkning av förarbeten till reglerna om balanskrav i LKBR och KL.

Kommunen redovisar en avstämning av balanskravet enligt KL i förvaltningsberättelsen. Kommunens underskott för året uppgår till -1 567 tkr. Vid avstämning av balanskravet avgår orealiserade vinster i värdepapper om 1 025 tkr, varvid balanskravsresultatet uppgår till -2 592 tkr.

I delårsrapporten för år 2020 uppgick årsprognosen för balanskravsresultatet till 5 467 tkr men utfallet blev -2 592 tkr motsvarande en skillnad på 8 059 tkr.

Vi rekommenderar att kommunen är uppmärksamma på resultatutvecklingen under år 2021 så kommunen kan säkerställa att det negativa balanskravet kan återställas enligt plan..

Det finns inget negativt balanskravsresultat att återställa från tidigare år.

RUR uppgår till 13 051 tkr.

Det har i vår granskning framkommit att kommunen tidigare år inte tagit hänsyn till poster som ska tas med eller tas bort i beräkningen av balanskravet. Vilket så även var fallet i årets bokslut. Efter vårt påtalande så utfördes dock justeringar och nu är det korrekt hanterat i årsredovisningen. Balanskravet bedöms inte uppfyllt.

Vår rekommendation är att kommunen ser över kunskapen när det gäller beräkning av balanskravsresultatet för att säkerställa att det blir rätt framöver.

2. Resultat av granskningen forts.

2.4 Bedömning av fullmäktiges mål med betydelse av god ekonomisk hushållning

Kommuner ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet och i sådan verksamhet som bedrivs genom sådana juridiska personer som avses i KL 10 kap. 2-6 §§ (hel- och delägda kommunala bolag, stiftelser och föreningar).

I KL stadgas även att kommunerna ska ha en god ekonomisk hushållning, vilket får ses som ett överordnat krav och innebär i de allra flesta fall att det inte räcker med att intäkterna enbart täcker kostnaderna, eftersom det på längre sikt urholkar kommunernas ekonomi.

Enligt kommunallagens bestämmelser ska fullmäktige i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Revisorerna ska bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen.

2. Resultat av granskningen forts.

2.4.1 Finansiella mål

I budgeten för 2020, som är antagen av Kommunfullmäktige 2019-11-18, anges finansiella mål under rubriken 4 Finansiella målen. Där framgår det i text att de finansiella målen är:

”Årets resultat vara ett överskott/ökning med minst 1 % av skatteintäkter och generella bidrag. Nettodriftkostnaden inte ska öka snabbare än inkomstökningen, exklusive tillfälliga statsbidrag. Investeringar ska rymmas inom ett positivt kassaflöde, detta för att säkerställa en investeringstakt som kommunen klarar utan att likviditeten påverkas. Lånefinansiering ökar kassaflödet och ger därmed ytterligare utrymme inom det finansiella målet.”

I den beslutade budgeten och under rubriken Finansiella mål saknar vi information om målvärde / indikatorer för de finansiella målen.

I årsredovisningen framgår det under rubriken ”God ekonomisk hushållning och ställning” att de finansiella målen utvärderas under rubriken Finansiell analys. I den finansiella analysen framgår det dock inte vilka nyckeltal som har bäring på god ekonomisk hushållning.

När vi har pratat med tjänsteman har de uppgivit andra finansiella mål; att av beslutade investeringar ska 70 % påbörjats innan årets slut och att nettokostnaderna i förhållande till skatt och bidrag ska vara högst 98 %.

Kommunens bedömning är att kommunen inte uppfyller god ekonomisk hushållning ur ett finansiellt perspektiv.

Vår bedömning är att det är svårt att förstå vilka finansiella mål och målvärde / indikatorer som är beslutade och gäller för kommunen samt att uppföljning av målen är otydlig i årsredovisningen. Vi kan dock konstatera, oavsett vilka mål vi tittar på, att resultatet enligt årsredovisningen inte är förenligt med de av fullmäktige fastställda finansiella målen.

2. Resultat av granskningen forts.

2.4.2 Verksamhetsmål

Fullmäktige har fastställt budgeten för år 2020, i november 2019. Fullmäktige har beslutat om mål och riktlinjer för 2020 års verksamhet i mars år 2020 samt beslutade att ändra från Mål 2020 till Mål 2021-2022.

Det finns tre strategiska målområden och åtta inriktningsmål. Enligt styrmodellen ska ett målområde ha en livslängd som överstiger en mandatperiod. Inriktningsmålen bör vara fem till åtta mål och förnyas varje mandatperiod.

Vår uppfattning är att det är otydligt om kommunen antagit några övergripande verksamhetsmål för år 2020 varpå vi inte kan göra någon bedömning av måluppfyllelse. I årsredovisningen framgår det att målen inte har följts upp på grund av personalförändringar. Vi vill framhålla vikten av att verksamhetsmålen i förekommande fall tydligt är kopplade till god ekonomisk hushållning och mätbara med tydliga indikatorer för måluppfyllelse. Avsaknaden av såväl mål som uppföljning har inneburit en begränsning av vår granskning. Det är även viktigt att tänka på att målen ska kunna stämmas av varje år.

Vår sammanfattande bedömning är att vi inte kan göra någon bedömning av måluppfyllelsen avseende verksamhetsmålen av den orsaken att kommunfullmäktige inte har beslutat om några verksamhetsmål som kan utläsas i budgeten. Det verkar dock finnas verksamhetsmål men det är oklart om fullmäktige har beslutat om dessa mål och för vilka år. I årsredovisningen saknas en sammanfattande bedömning och verksamhetsmålen är inte redovisade i årsredovisningen.

2. Resultat av granskningen forts.

2.5 Resultaträkning

Årets resultat uppgår till -1 567 tkr, vilket är 4 423 tkr sämre än det budgeterade resultatet på 2 856 tkr.

Verksamhetens intäkter har minskat med ca 11 % (-9 797 tkr) medan kostnaderna har ökat med ca 1 % (+2 699 tkr) jämfört med föregående år. Vi kan också konstatera att nettokostnaderna (+4,5 %) ökar i betydligt högre takt än skatteintäkterna (-1,6 %) och vi vill poängtera viktigheten av att följa och åtgärda den negativa kostnadsutvecklingen framöver.

Årets nettoinvesteringar uppgick i år till 18,4 mnkr jämfört med budget på 56,9 mnkr. Endast 32 % av budgeterade investeringar har genomförts och motiveras till största delen av ej startade projekt såsom byggnation av miljövänligt bostadshus och reinvesteringar i VA. Självfinansieringsgraden, som mäter hur stor andel av investeringar som finansierats med resultat och avskrivningar, uppgår i år till 61 %.

Nämnderna/styrelsen har på totalen en negativ budgetavvikelse om -5 386 tkr.

Budgetavvikelser för kommunens verksamheter avser främst sektor Vård och omsorg där det finns en budgetavvikelse på -11 626 tkr, sektor Barn och utbildning som visar en budgetavvikelse om +2 737 tkr, sektor Teknik och service som avviker från budget med +2 321 tkr.

- För sektor Vård och omsorg beror underskottet i huvudsak på ökade kostnader, vilka i sig är hänförliga till försörjningsstöd, placeringar i familjehem och HVB-hem samt LSS-verksamheten.
- För sektor Barn och utbildning beror överskottet i huvudsak på ökade statliga bidrag samt positivt utfall avseende interkommunala avgifter.
- För sektor Teknik och service saknas i årsredovisningen analys över orsaken till överskottet.

Vi har granskat resultaträkningen och, förutom vad som nämns under avsnitt 2.6, har vi inte funnit några fler väsentliga felaktigheter.

2. Resultat av granskningen forts.

2.6 Balansräkning

2.6.1 Finansiella anläggningstillgångar – fel klassificering

Enligt RKR R7 Finansiella tillgångar och skulder framgår följande: *”Det utgör inte enbart det faktum att kommunen har bestämt att en viss finansiell placering ska användas för att finansiera pensionsutbetalningar som en grund för att klassificera placeringen som anläggningstillgång. Värdepapper som kontinuerligt är föremål för köp och försäljning ska klassificeras som omsättningstillgångar eftersom innehaven under dessa omständigheter inte kan betraktas som stadigvarande. Detta gäller även för finansiella tillgångar som ingår i en värdepappersportfölj som enligt beslut av fullmäktige är avsedd att behållas under en längre tid.”*

Utifrån detta är vår bedömning att större delen av finansiella anläggningstillgångar är fel klassificerade och bör omklassificeras till omsättningstillgångar.

2.6.2 Finansiella anläggningstillgångar – fel värdering

Enligt LKBR ska vissa finansiella instrument värderas till verkligt värde. I vår granskning har vi funnit att innehavet av Kommuninvest inte är värderat till verkligt värde utan har ett för högt bokfört värde. Vi uppskattar att det är felvärderat med ca 850 tkr och det blir en kostnad i resultaträkningen.

2.6.3 Bidrag till statlig infrastruktur

Kommunen är medfinansierare till Citybanan och avtalet är godkänt och kommunens del är inbetalt sedan år 2017. Det framgår inte i redovisningsprinciperna vilken avskrivningstid som gäller. Efter vår granskning har vi kommit fram att bidraget bör skrivas av på 25 år, vilket är maxtid för avskrivning. Vi rekommenderar att kommunen ser över redovisningsprinciperna.

I avtalet för Citybanan ska bidraget indexberäknas, vilket kommunen inte har gjort. I tidigare årsredovisningar står det att kommunen har gjort detta men i år har kommunen ändrat i sina redovisningsprinciper. Vi rekommenderar att kommunen ser över indexeringen.

2. Resultat av granskningen forts.

2.6.4 Eget kapital

Vi noterar att kommunen har öronmärkta medel i eget kapital. Begreppet öronmärkning finns varken i lagstiftning eller i förarbeten men behandlas bland annat i SKRs skrift "RUR i praktiken –resultatutjämningsreserv, balanskravsutredning" från år 2013. Denna skrift uppdaterades år 2020, "RUR och God ekonomisk hushållning – Resultatutjämningsreserv, balanskravsutredning" och begreppet öronmärkta medel finns inte längre med.

Vi bedömer därför att eget kapital inte är förenlig med gällande normgivning och rekommenderas att det ses över under år 2021.

2.6.3 Finansiell leasing

Skinnskattebergs kommun har redovisat leasing som operationell leasing och följer inte RKR R5 Leasing. Vår bedömning är att vi inte kan uttala oss huruvida stor påverkan detta har på årets resultat.

2. Resultat av granskningen forts.

2.7 Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalys beskriver hur verksamhet och investeringar finansierats och hur de har inverkat på verksamhetens likvida ställning.

Den tillämpade modellen synes överensstämma med RKR R13 Kassaflödesanalys.

Vår bedömning är att kassaflödesanalysen redovisar kommunens finansieringar och investeringar och att kassaflödesanalysen har upprättats i enlighet med gällande rekommendation.

2.8 Driftredovisning

Enligt LKBR 10:1 ska driftredovisningen innehålla en redovisning av hur utfallet förhåller sig till den budget som har fastställts för den löpande verksamheten.

Enligt RKR R14 Drift- och investeringsredovisning ska utfall kunna stämmas av mot årsredovisningens övriga delar och fullmäktiges budget.

Vår bedömning är att informationen kring driftredovisningen i årsredovisningen delvis uppfyller kraven i enlighet med lagstiftningen. Det som saknas är redovisningsprinciper i den egna rapporten samt förklaringar till avvikelser.

Om den ursprungliga budgeten som fullmäktige beslutar om revideras och nya beslut tas ska det framgå i årsredovisningen så att läsaren får den informationen. I driftredovisningen är det mindre ändringar mot beslutad budget i november men totalen som redovisas är den samman.

2. Resultat av granskningen forts.

2.9 Investeringsredovisning

Enligt LKBR 10:2 ska investeringsredovisningen innehålla en samlad redovisning av kommunens investeringsverksamhet. Enligt RKR R14 Drift- och investeringsredovisning ska utfallet kunna stämmas av mot årsredovisningens övriga delar och fullmäktiges budget samt plan för investeringsverksamheten. Vidare framgår det att fleråriga pågående och under året avslutade investeringar ska kunna stämmas av samt ska investeringsredovisningen även ska omfatta kommunala koncernföretags investeringar som fullmäktige tagit ställning till.

Kommunen redovisar investeringarna per nämnd men inte per investering i den ekonomiska redovisningen. Investeringsredovisningen följer inte beslutad budget. Har det skett förändringar i budgeten ska det framgå i årsredovisningen. Det saknas förklaringar till de stora skillnaderna mellan budget och utfall vid investeringsredovisningen.

Vår bedömning är att informationen kring investeringsverksamheten i årsredovisningen delvis uppfyller kraven på en samlad investeringsredovisning i enlighet med lagstiftningen eftersom det saknas redovisningsprinciper för investeringsredovisningen och kommentarer till de stora avvikelserna. Vi rekommenderar att kommunen läser RKR R14 för att se mer som bör utvecklas till kommande år.

2.10 Noter

Det finns utvecklingsmöjligheter till kommande år när det gäller noter. Det saknas bland annat noter till kassaflödesanalys, genomsnittsavskrivningstiden för materiella anläggningstillgångar med mera. Vi rekommenderar att kommunen ser över noterna så de följer LKBR och RKR.

2.11 Sammanställd redovisning

Sammanställda räkenskaper för en kommunal koncern avser enligt LKBR 12:1 en sammanställning av kommunens och de kommunala koncernföretagens resultaträkningar, balansräkningar och kassaflödesanalyser samt noter.

I årsredovisningen redogör kommunen att de inte äger några koncernföretag som överstiger 20 % ägande. En definition av kommunalt bolag är "betydande inflytande" och inte att ägarandelen inte är en absolut gräns för bedömningen om det är ett dotterbolag eller inte och en sammanställd redovisning ska upprättas.

Utifrån uppgifterna i årsredovisningen är dock vår bedömning att kommunen inte har några dotterbolag och ingen sammanställd redovisning behövs upprättas, vi delar därmed kommunens bedömning.

kpmg.com/socialmedia

The information contained herein is of a general nature and is not intended to address the circumstances of any particular individual or entity. Although we endeavor to provide accurate and timely information, there can be no guarantee that such information is accurate as of the date it is received or that it will continue to be accurate in the future. No one should act on such information without appropriate professional advice after a thorough examination of the particular situation.

© 2020 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity. All rights reserved.

The KPMG name and logo are registered trademarks or trademarks of KPMG International.